

FFD-O/1/2026/1025

Katowice, 13.06.2026 r.

Biurow Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów

Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

ul. Wiejska 10, 00-902 Warszawa

AE:PL-96143-34286-HACHF-15

Dotyczy: odpowiedź na pismo z dnia 15 lipca 2026 r., sygn. [BIPL.0606.110.2026.ML](#).

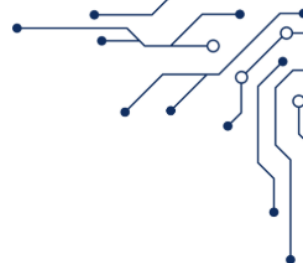
Szanowny Panie Prezydencie,

W imieniu Fundacji Fabian Digital serdecznie dziękujemy za odpowiedź oraz za oficjalne odnotowanie stanowiska naszej organizacji. Jesteśmy niezmiernie wdzięczni, że Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów Kancelarii Prezydenta RP podjęło realne działania i wystąpiło do Ministerstwa Edukacji Narodowej z prośbą o przeanalizowanie barier logistycznych oraz sytuacji uczniów i pedagogów z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie, z pełnym szacunkiem dla konstytucyjnego statusu Urzędu Prezydenta RP, pragniemy przedstawić odmienne spojrzenie na interpretację prawną delegacji z art. 44zb ustawy o systemie oświaty. W ocenie naszej organizacji, popartej autorytetem dr. hab. Mateusza Pilicha, profesora Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, przepis ten nie powinien być podstawą do wprowadzania bezwzględnego, terytorialnego zakazu egzaminów online w drodze aktu wykonawczego. Stojąc na straży hierarchii źródeł prawa, prof. Pilich wskazuje, że tak daleko idące ograniczenia wymagają regulacji ustawowej, a obecna wykładnia MEN opiera się na zbyt szerokiej interpretacji swobody regulacyjnej ministra.

Do niniejszego pisma załączamy dwie niezależne, szczegółowe analizy prawne sporządzone przez prof. Mateusza Pilicha – wybitnego eksperta w dziedzinie prawa oświatowego – które szczegółowo uzasadniają powyższe stanowisko:

strona 1/4

- **Ekspertyza z dnia 26 lutego 2026 r.** (w sprawie możliwości przeprowadzania egzaminów w formule online) – wykazuje, że przepisy rangi ustawowej w żaden sposób nie zakazują zdalnej formy sprawdzania wiedzy. Internetowa weryfikacja w czasie rzeczywistym w pełni spełnia ustawowe wymogi formy „pisemnej i ustnej”, co potwierdza pełną legalność dotychczasowej praktyki szkół.
- **Ekspertyza z dnia 17 czerwca 2026 r.** (w sprawie konstytucyjności projektu rozporządzenia nr 117) – potwierdza, że kwestie determinujące sposób wykonywania obowiązku szkolnego objęte są bezwzględną wyłącznością ustawy (art. 70 ust. 1 Konstytucji RP). Minister na podstawie art. 44zb może regulować wyłącznie szczegółowe warunki techniczne, a wprowadzanie radykalnych ograniczeń praw obywatelskich oznacza działanie *ultra vires* (poza granicami upoważnienia).

Warto również podkreślić, że obawy Fundacji oraz środowiska oświatowego dotyczące planowanych zmian są w pełni podzielane przez kluczowe organy stojące na straży praworządności i praw dziecka. Fakty te mają fundamentalne znaczenie dla całościowej oceny sytuacji i powinny zostać uwzględnione przez Kancelarię Prezydenta RP:

- **Stanowisko Rzecznika Praw Obywatelskich** (pismo z dnia 24 lutego 2026 r., sygn. VII.7031.6.2026.AT) – Biuro RPO, reagując na działania kuratoriów oświaty, wskazało w wystąpieniu do MEN, że z obowiązujących przepisów ustawy (w tym art. 37 ust. 4) nie wynika ani zakaz przeprowadzania egzaminów na odległość, ani obowiązek obecności ucznia w siedzibie szkoły. RPO oficjalnie zaalarmował, że brak precyzyjnych regulacji doprowadził do chaosu interpretacyjnego.
- **Stanowisko Rzecznika Praw Dziecka** (pismo z dnia 9 lipca 2026 r., sygn. ZEW.431.811.2026.EJ) – Biuro RPD oficjalnie objęło sprawę projektu rozporządzenia nr 117 swoimi działaniami. Kierując się konstytucyjnym prawem do nauki oraz nadrzędną zasadą dobra dziecka, Rzeczniczka Praw Dziecka przekazała do MEN szczegółowe uwagi. Zastrzeżenia RPD objęły m.in. negatywny wpływ zmian na dostępność edukacji domowej, znaczne obciążenia logistyczno-finansowe dla rodzin, zagrożenie dla dobrostanu psychicznego uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz niedopuszczalny zakaz korzystania z urządzeń bez uwzględnienia technologii wspomagających.

Jako partnerzy w procesie edukacyjnym podkreślamy, że środowisku oświatowemu zależy na prawie odpowiedzialnym, przemyślanym i wprowadzanym w drodze ustawy – z zachowaniem odpowiedniego okresu przejściowego oraz po przeprowadzeniu rzetelnych konsultacji. Niestety, obecny proces legislacyjny ze strony MEN pomija głos obywateli, a wielokrotne prośby strony społecznej o podjęcie partnerskiego dialogu z kierownictwem resortu pozostają bez odpowiedzi.

Pragniemy zapewnić, że środowisko szkół edukacji domowej jest w pełni otwarte na wypracowanie rzetelnych rozwiązań. Dynamiczny rozwój współczesnych technologii pozwala na skuteczne wyeliminowanie obaw resortu dotyczących samodzielności uczniów podczas weryfikacji wiedzy.

Rozwiązaniem nie musi być bezwzględny zakaz, lecz wprowadzenie wysokich standardów technologicznych. Bezpieczeństwo i transparentność procesu mogą zapewnić zaawansowane narzędzia cyfrowe, takie jak proces monitorowania osób zdających egzaminów online, stały podgląd otoczenia egzaminacyjnego czy monitorowanie ekranów. Dotychczasowa praktyka, obejmująca nagrywanie egzaminów oraz weryfikację tożsamości ucznia na podstawie dokumentu ze zdjęciem, sprawdzała się bez zarzutu. Odrzucenie tych nowoczesnych narzędzi uderza w cyfrowy rozwój polskiej edukacji. Postulujemy zatem o prawo do wyboru między bezpieczną formułą online a formą stacjonarną, zamiast wprowadzania ogólnych ograniczeń.

Działając na ustawy o dostępie do informacji publicznej, w nawiązaniu do informacji zawartej w Państwa piśmie z dnia 15 lipca 2026 r., niniejszym wnoszę o udostępnienie informacji publicznej w zakresie:

- **Skanu/ kopii cyfrowej kanu oficjalnego wystąpienia/pisma interwencyjnego**, które Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów Kancelarii Prezydenta RP skierowało do Ministerstwa Edukacji Narodowej, z prośbą o przeanalizowanie barier logistycznych oraz sytuacji uczniów i pedagogów z niepełnosprawnościami w kontekście projektu rozporządzenia nr 117.

Odpowiedź wraz z wnioskowanym dokumentem proszę przekazać drogą elektroniczną na adres e-Doręczeń Fundacji Fabian Digital.

Zwracamy się do Państwa z uprzejmą prośbą o ponowne przeanalizowanie sprawy w oparciu o załączone ekspertyzy prawne prof. Mateusza Pilicha oraz o przekazanie informacji na temat stanowiska Pana Prezydenta wobec przedstawionej argumentacji doktrynalnej.

Doskonale rozumiemy, że rozporządzenie MEN nr 117 na dzień dzisiejszy pozostaje w sferze projektu i nie stanowi jeszcze źródła powszechnie obowiązującego prawa. Pragniemy jednak zadeklarować, że w przypadku podpisania i opublikowania tego aktu w obecnym kształcie, Fundacja Fabian Digital zwróci się do Prezydenta RP [Karola Nawrockiego](#) z formalnym wnioskiem o skierowanie go do Trybunału Konstytucyjnego. W obliczu rozbieżnych interpretacji instytucjonalnych uważamy, że to Trybunał Konstytucyjny – jako organ stojący na straży nadrzędności ustawy zasadniczej – powinien ostatecznie rozstrzygnąć, czy resort edukacji nie przekroczył w tym przypadku granic upoważnienia ustawowego

Z wyrazami szacunku

Fabian Kowalski

Prezes Zarządu

/-podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. *Załącznik nr 1: Ekspertyza dr. hab. Mateusza Pilicha, prof. UW, z dnia 26 lutego 2026 r. w sprawie możliwości zorganizowania i przeprowadzenia w formule online egzaminów klasyfikacyjnych dla uczniów w tzw. edukacji domowej.*
2. *Załącznik nr 2: Ekspertyza dr. hab. Mateusza Pilicha, prof. UW, z dnia 17 czerwca 2026 r. w sprawie konstytucyjności projektu rozporządzenia Ministra Edukacji zmieniającego rozporządzenie w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych.*